

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 22 september 2020
(OR. en)

11030/20

**Interinstitutioneel dossier:
2020/0263(NLE)**

**ACP 95
WTO 189
COASI 111
RELEX 669**

VOORSTEL

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	22 september 2020
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2020) 576 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende de ondertekening namens de Europese Unie en de voorlopige toepassing van de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de Stille-Oceaanstaten, anderzijds, met het oog op de toetreding van de Onafhankelijke Staat Samoa en de Salomonseilanden en toekomstige toetredingen van andere eilandstaten in de Stille Oceaan

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2020) 576 final.

Bijlage: COM(2020) 576 final

Brussel, 22.9.2020
COM(2020) 576 final

2020/0263 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening namens de Europese Unie en de voorlopige toepassing van de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de Stille-Oceaanstaten, anderzijds, met het oog op de toetreding van de Onafhankelijke Staat Samoa en de Salomonseilanden en toekomstige toetredingen van andere eilandstaten in de Stille Oceaan

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

1.1. Motivering en doel van het voorstel

Het bijgevoegde voorstel voor een besluit van de Raad vormt het rechtsinstrument voor de ondertekening en voorlopige toepassing van de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de Stille-Oceaanstaten, anderzijds, overeenkomstig artikel 218, lid 5, VWEU.

Op 12 juni 2002 heeft de Raad de Commissie gemachtigd onderhandelingen over economische partnerschapsovereenkomsten (EPO's) met de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS) te openen.

Op 30 juli 2009 heeft de Unie de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de Stille-Oceaanstaten, anderzijds¹ (hierna “de tussentijdse partnerschapsovereenkomst” genoemd) ondertekend, waarbij een kader voor een economische partnerschapsovereenkomst is vastgesteld.

De overeenkomst heeft het volgende ten doel:

- a) de staten in de Stille Oceaan in staat te stellen gebruik te maken van de door de EU aangeboden verbeterde markttoegang;
- b) de duurzame ontwikkeling en de geleidelijke integratie van Stille-Oceaanstaten in de wereldeconomie te bevorderen;
- c) een vrijhandelszone tussen de partijen tot stand te brengen op basis van het gemeenschappelijk belang, middels de geleidelijke liberalisering van de handel op een wijze die in overeenstemming is met de toepasselijke WTO-regels en het beginsel van asymmetrie, met inachtneming van de specifieke noden en capaciteitsbeperkingen van de Stille-Oceaanstaten voor wat betreft de niveaus en het tijdschema voor verbintenissen;
- d) passende regelingen voor de beslechting van geschillen vast te stellen, en
- e) passende institutionele regelingen vast te stellen.

De tussentijdse partnerschapsovereenkomst wordt sinds 20 december 2009 voorlopig toegepast tussen de Unie en Papoea-Nieuw-Guinea en sinds 28 juli 2014 tussen de Unie en de Republiek Fiji.

Artikel 80 van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst bepaalt dat andere eilandstaten in de Stille Oceaan tot de overeenkomst kunnen toetreden op basis van een overeenkomstig artikel XXIV van de GATT 1994 ingediend aanbod voor markttoegang. De Onafhankelijke Staat Samoa en de Salomonseilanden zijn dienovereenkomstig op respectievelijk 21 december 2018² en 7 mei 2020³ tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst toegetreden en hebben sinds respectievelijk 31 december 2018 en 17 mei 2020 deze overeenkomst voorlopig toegepast. De procedures van de partijen voor de toetreding van het Koninkrijk Tonga, dat blijkt heeft gegeven van zijn interesse om toe te treden tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst, zijn lopende.

¹ Besluit 2009/729/EG van de Raad van 13 juli 2009 tot ondertekening en voorlopige toepassing van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds (PB L 272 van 16.10.2009, blz. 1).

² PB L 333 van 28.12.2018, blz. 1.

³ PB L 85 van 20.3.2020, blz. 1.

Na de toetreding van Samoa en de Salomonseilanden moet de tussentijdse partnerschapsovereenkomst worden gewijzigd om deze landen als partijen bij de tussentijdse partnerschapsovereenkomst te vermelden. In de tussentijdse partnerschapsovereenkomst zullen telkens wanneer een eilandstaat in de Stille Oceaan tot de overeenkomst toetreedt soortgelijke technische wijzigingen moeten worden aangebracht.

1.2 Het Handelscomité in het kader van de EPO

Bij artikel 68 van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst is een Handelscomité ingesteld dat bestaat uit vertegenwoordigers van de partijen (de EU en de Stille-Oceaanstaten).

Het Handelscomité behandelt alle aangelegenheden die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst. Voor het uitoefenen van zijn taken kan het Handelscomité:

- a) alle speciale, voor de tenuitvoerlegging van de overeenkomst noodzakelijke comités en organen oprichten en daar toezicht op houden;
- b) op elk door de partijen overeengekomen tijdstip bijeenkomen;
- c) alle onder de overeenkomst vallende kwesties bespreken en in het kader van de uitoefening van zijn functies passende maatregelen nemen, en
- d) besluiten nemen of aanbevelingen doen in gevallen waarin hierin door de overeenkomst wordt voorzien.

Artikel 78 (herzieningsclausule) bepaalt dat het Handelscomité de tussentijdse partnerschapsovereenkomst en de tenuitvoerlegging, de werking en de resultaten ervan zo nodig kan herzien en de partijen passende voorstellen voor wijziging kan doen.

Resultaten van het zesde en het zevende Handelscomité

Op 24 oktober 2018 hebben de partijen bij de tussentijdse partnerschapsovereenkomst (de EU, Papoea-Nieuw-Guinea, Fiji), en de Onafhankelijke Staat Samoa, de Salomonseilanden en Tonga als waarnemers, van gedachten gewisseld over **het toepassingsgebied en de procedure** voor de invoering van de naar aanleiding van een toetreding noodzakelijke technische wijzigingen van de overeenkomst.

De partijen hebben het **toepassingsgebied** van de wijzigingen beperkt tot het opnemen als partij bij de tussentijdse partnerschapsovereenkomst van een toetredende staat in de Stille Oceaan en het toevoegen van zijn aanbod voor markttoegang aan bijlage II bij de overeenkomst (Douanerechten op producten van oorsprong uit de EG). Wat de **procedure** betreft, hebben de partijen opgemerkt dat het Handelscomité momenteel niet bevoegd is dergelijke wijzigingen in te voeren (de rechtsgrondslag in het kader van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst is ontoereikend). De partijen wisselden van gedachten over de volgende drie procedurele opties.

Optie 1 — Aannemen dat de betrokken wijzigingen in het kader van een toetreding (artikel 80) impliciet in de tussentijdse partnerschapsovereenkomst zijn opgenomen; het is derhalve niet nodig deze uitdrukkelijk via een specifieke procedure in te voeren.

Optie 2 — Het Handelscomité kan een verklaring afleggen over de wijze waarop de tussentijdse partnerschapsovereenkomst naar aanleiding van een toetreding moet worden gelezen met betrekking tot de noodzakelijke technische wijzigingen. Artikel 68, lid 4, onder c), vormt de rechtsgrondslag voor een dergelijke verklaring.

Optie 3 — De partijen kunnen artikel 80 van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst wijzigen om het Handelscomité de bevoegdheid toe te kennen om in het licht van een nieuwe toetreding de nodige besluiten te nemen.

Het Handelscomité was het erover eens dat optie 3 rechtszekerheid zou bieden en heeft de partijen aanbevolen artikel 80 dienovereenkomstig te wijzigen. Tijdens zijn zevende vergadering op 3-4 oktober 2019 heeft het Handelscomité daartoe een aanbeveling aangenomen, in overeenstemming met het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen (Besluit (EU) 2019/1707 van de Raad van 17 juni 2019, PB L 260 van 11.10.2019, blz. 45).

1.3. Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein

Met dit voorstel wordt uitvoering gegeven aan de Partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS), enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds (“ACS-EU-partnerschapsovereenkomst” of “Overeenkomst van Cotonou”)⁴, die de rechtsgrondslag is voor de tussentijdse partnerschapsovereenkomst.

De toetreding van andere Stille-Oceaanstaten tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst versterkt het juridische kader van de handelsbetrekkingen van de EU met partnerlanden en bevordert de wederzijdse handel en de integratie in de wereldeconomie. De toetreding heeft voorts tot gevolg dat die staten worden betrokken bij het in de overeenkomst vastgelegde stelsel van gezamenlijke regels en instellingen.

1.4. Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie

De tussentijdse partnerschapsovereenkomst is een handelsovereenkomst die bijdraagt tot de harmonieuze ontwikkeling van de wereldhandel, waarbij de nieuwe toetredende landen asymmetrische markttoegang wordt verleend en zij in staat worden gesteld om gevoelige sectoren tegen liberalisering te beschermen, terwijl tegelijkertijd in een groot aantal vrijwaringsmaatregelen en een clausule voor de bescherming van opkomende bedrijfstakken is voorzien. De overeenkomst bevat bepalingen inzake oorsprongsregels die hun uitvoer naar de EU bevorderen. De overeenkomst bevat tevens bepalingen over duurzame ontwikkeling (artikel 3), waarin de partijen bevestigen dat de doelstelling van duurzame ontwikkeling integraal deel uitmaakt van deze overeenkomst en in overeenstemming is met de algemene doelstellingen en beginselen van de Overeenkomst van Cotonou, en met name met de algemene verplichting armoede terug te dringen en uiteindelijk uit te roeien op een wijze die in overeenstemming is met de doelstellingen van duurzame ontwikkeling. Deze bepalingen dragen bij tot de doelstelling van beleidscoherentie voor ontwikkeling en zijn in overeenstemming met artikel 208, lid 2, VWEU.

2. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

2.1. Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag van dit besluit van de Raad is het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 5.

⁴ PB L 287 van 4.11.2010, blz. 3. Overeenkomst zoals gewijzigd bij de overeenkomst ondertekend te Luxemburg op 25 juni 2005 (PB L 209 van 11.8.2005, blz. 27) en bij de overeenkomst ondertekend te Ouagadougou op 22 juni 2010 (PB L 287 van 4.11.2010, blz. 3).

2.2. Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)

De gemeenschappelijke handelspolitiek is krachtens artikel 3 VWEU een exclusieve bevoegdheid van de Unie.

2.3. Evenredigheid

Dit voorstel is nodig om de in de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst neergelegde internationale verplichtingen van de Unie na te komen, in het bijzonder om nieuwe met de WTO compatibele handelsregelingen te treffen die de tussen de partijen bestaande handelsbelemmeringen geleidelijk opheffen en de samenwerking op alle voor de handel met de Stille-Oceaanstaten van belang zijnde terreinen versterken.

2.4. Keuze van het instrument

Er bestaat geen ander rechtsinstrument dat kan worden gebruikt om de in dit voorstel uitgedrukte doelstellingen te bereiken.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

3.1. Effectbeoordeling

Tussen 2003 en 2007 is een duurzaamheidseffectbeoordeling van de economische partnerschapsovereenkomsten tussen de EU en de ACS verricht. In 2002 heeft de Europese Commissie de opdrachtschrijving voor dit project in een openbare aanbesteding bekendgemaakt. Deze aanbesteding heeft in augustus 2002 geleid tot de gunning van een raamcontract voor vijf jaar aan PwC France. Een ontwerp van het eindverslag van de duurzaamheidseffectbeoordeling is aan de belanghebbenden in Europa voorgelegd tijdens de bijeenkomst voor de EU-dialoog met het maatschappelijk middenveld die de Europese Commissie op 23 maart 2007 in Brussel heeft georganiseerd.

3.2. Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging

De goedkeuring van de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst valt niet onder Refit-procedures; zij brengt geen kosten mee voor kleine en middelgrote ondernemingen in de Unie en levert geen problemen op vanuit het oogpunt van de digitale omgeving.

3.3. Grondrechten

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de bescherming van de grondrechten in de Unie.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorgestelde besluit heeft geen gevolgen voor de begroting.

5. OVERIGE ELEMENTEN

5.1. Artikelsgewijze toelichting

Bij artikel 1 van het voorstel wordt de ondertekening van de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst namens de Unie goedgekeurd.

Op grond van artikel 2 wordt het secretariaat-generaal van de Raad gemachtigd om het volmachtinstrument voor de ondertekening van de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst op te stellen.

In artikel 3 is bepaald dat de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst voorlopig wordt toegepast.

In artikel 4 wordt de datum van inwerkingtreding van het besluit vastgesteld.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening namens de Europese Unie en de voorlopige toepassing van de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de Stille-Oceaanstaten, anderzijds, met het oog op de toetreding van de Onafhankelijke Staat Samoa en de Salomonseilanden en toekomstige toetredingen van andere eilandstaten in de Stille Oceaan

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 5,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 12 juni 2002 heeft de Raad de Commissie gemachtigd onderhandelingen te openen over economische partnerschapsovereenkomsten met de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS)¹.
- (2) De tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds² (“de tussentijdse partnerschapsovereenkomst”), waarin het kader voor een economische partnerschapsovereenkomst wordt vastgelegd, is ondertekend te Londen op 30 juli 2009. De tussentijdse partnerschapsovereenkomst wordt sinds 20 december 2009 voorlopig toegepast tussen de Unie en Papoea-Nieuw-Guinea en sinds 28 juli 2014 tussen de Unie en Fiji.
- (3) Artikel 80 van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst voorziet in de toetreding van andere eilandstaten in de Stille Oceaan. Bij Besluit (EU) 2018/1908³ en Besluit (EU) 2020/409⁴ heeft de Raad de toetreding van Samoa en de Salomonseilanden tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst goedgekeurd. Samoa is op 21 december 2018 tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst toegetreden en past deze sinds 31 december 2018 voorlopig toe, en de Salomonseilanden zijn op 7 mei 2020 tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst toegetreden en passen deze sinds 17 mei 2020 voorlopig toe.
- (4) Na de toetreding van Samoa en de Salomonseilanden moet de tussentijdse partnerschapsovereenkomst met het oog op de rechtszekerheid worden gewijzigd om

¹ Richtsnoeren van de Raad voor de onderhandelingen over economische partnerschapsovereenkomsten met de ACS-landen en - regio's (9930/02 (DG E II) HH/sg).

² PB L 272 van 16.10.2009, blz. 2.

³ Besluit (EU) 2018/1908 van de Raad van 6 december 2018 betreffende de toetreding van Samoa tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds (PB L 333 van 28.12.2018, blz. 1).

⁴ Besluit (EU) 2020/409 van de Raad van 17 februari 2020 betreffende de toetreding van de Salomonseilanden tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds (PB L 85 van 20.3.2020, blz. 1).

deze landen te vermelden als partijen bij de tussentijdse partnerschapsovereenkomst. Telkens wanneer een eilandstaat in de Stille Oceaan toetreedt tot de overeenkomst is een gelijkaardige wijziging van de overeenkomst nodig.

- (5) Bij artikel 68 van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst wordt een Handelscomité opgericht dat alle aangelegenheden behandelt die voor de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst noodzakelijk zijn. Het is passend om het Handelscomité te machtigen om te beslissen over elke wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst die naar aanleiding van de toetreding van andere eilandstaten in de Stille Oceaan nodig zou kunnen zijn.
- (6) De Raad heeft bij Besluit (EU) 2019/1707⁵ een besluit genomen over het namens de Unie in het Handelscomité in te nemen standpunt met betrekking tot deze wijzigingen, waarover tijdens de zevende vergadering van het Handelscomité op 4 oktober 2019 overeenstemming is bereikt.
- (7) De overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst moet derhalve namens de Unie worden ondertekend, onder voorbehoud van de sluiting ervan op een latere datum.
- (8) Aangezien artikel 76, lid 2, van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst voorziet in de voorlopige toepassing ervan in afwachting van de inwerkingtreding, moet de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst voorlopig worden toegepast,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De ondertekening van de overeenkomst tot wijziging van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de Stille-Oceaanstaten, anderzijds, met het oog op de toetreding van de Onafhankelijke Staat Samoa en de Salomonseilanden en toekomstige toetredingen van andere eilandstaten in de Stille Oceaan wordt namens de Unie goedgekeurd, onder voorbehoud van de sluiting van die overeenkomst.
2. De tekst van de te ondertekenen overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

Het secretariaat-generaal van de Raad stelt het volmachtinstrument op dat de persoon (personen) die daartoe door de onderhandelaar voor de overeenkomst is (zijn) aangewezen, machtiging verleent de overeenkomst, onder voorbehoud van de sluiting ervan, te ondertekenen.

Artikel 3

In afwachting van de inwerkingtreding wordt de tussentijdse partnerschapsovereenkomst krachtens artikel 76, lid 2, ervan voorlopig toegepast vanaf de dag van de ondertekening.

Artikel 4

⁵ Besluit (EU) 2019/1707 van de Raad van 17 juni 2019 betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het Handelscomité dat is opgericht bij de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds, met betrekking tot een aanbeveling voor bepaalde wijzigingen van de overeenkomst teneinde rekening te houden met de toetreding van Samoa en met toekomstige toetredingen van andere eilandstaten in de Stille Oceaan (PB L 260 van 11.10.2019, blz. 45).

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter